

30. 4. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dvě rozdílná úplná znění jednoho zákona aneb aby se v tom čert vyznal

Právní informační systémy, jako ASPI, Beck-online nebo CODEXIS nám poskytují úplné znění právních předpisů a usnadňují nám tak orientaci v množství právních předpisů. Denně v těchto právních informačních systémech lidé hledají znění jednotlivých právních ustanovení a nikoho by asi nenapadlo, že text, který právě čtou, vůbec neodpovídá podobě platného a účinného právního předpisu.

Já sám jsem také donedávna spoléhal na správnost informací, které jsou uvedeny v právních informačních systémech. Samozřejmě, že jsem vždy věděl, že tato úplná znění nejsou skutečným právním předpisem, protože ten se nachází pouze ve Sbírce zákonů. Nicméně, jak jsem zjistil, důvěřovat ve správnost úplných znění se nemusí vždy vyplatit. Jak se říká: důvěřuj, ale prověřuj.

Tento příspěvek se týká § 51 zákona č. [117/1995](#) Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SSP“). Byl mi položen dotaz, zda je potřeba pro druhé čtvrtletí roku 2021 (tj. měsíce duben, květen a červen) dokládat v případě pobírání dávky příspěvek na bydlení příjmy a uhrazené náklady na bydlení za první čtvrtletí tohoto roku (tj. měsíce leden, únor a březen).

Odpověď lze nalézt v zákoně č. [136/2021](#) Sb., ze dne 17. března 2021 o některých dalších úpravách v oblasti dávek státní sociální podpory a příspěvku na péči v souvislosti s epidemií COVID-19 a o změně některých dalších zákonů. V § 3 odst. 1 tohoto zákona jsou upraveny některé podmínky nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši. Úprava spočívá v tom, že při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši v druhém čtvrtletí roku 2021 se vychází z příjmů a dalších skutečností rozhodných pro nárok na příspěvek na bydlení, ze kterých byla určena výše příspěvku na bydlení vypláceného ke dni 31. března 2021. Zjednodušeně řečeno: příspěvek na bydlení bude v druhém čtvrtletí vyplácen ve stejné výši jako v prvním čtvrtletí a příjemci příspěvku na bydlení nemusí dokládat příjmy a uhrazené náklady na bydlení.

Když jsem si však přečetl poslední větu § 3 odst. 1 zákona č. [136/2021](#) Sb., která zní: „*Ustanovení vět třetí až šesté § 51 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře se nepoužijí.*“, otevřel jsem si CODEXIS, našel zákon o SSP a jeho § 51 a podíval se, co se píše v odstavci 5. Není tam nic o příspěvku na bydlení, ale je tam obsažena úprava nároku na dávku přídavek na dítě. Otevřel jsem tedy ASPI a podíval se zde na znění § 51 odst. 5 zákona o SSP. Bylo tam uvedeno ustanovení upravující nárok na příspěvek na bydlení.

Dva právní informační systémy, jeden zákon, ale jiné znění § 51 odst. 5 zákona o SSP.

Využil jsem třetí možnosti, kterou je Beck-online. Zde byla v § 51 odst. 5 uvedena úprava nároku na dávku přídavek na dítě. Ze zvědavosti jsem se ještě podíval na znění zákona na webu Zákony pro lidi, kde bylo uvedeno znění shodné s tím, které je uvedeno v ASPI.

Tazatelka, která mi položila dotaz, zda je potřeba pro druhé čtvrtletí roku 2021 dokládat v případě pobírání dávky příspěvek na bydlení příjmy a uhrazené náklady na bydlení za první čtvrtletí tohoto roku, si musela na odpověď počkat. Nebylo totiž vůbec jisté, co se píše ve větě třetí až šesté, která se nemá použít.

Aby bylo možné odpovědět na dotaz tazatelky, bylo třeba zjistit, jaký je skutečně text ustanovení uvedený v § 51 odst. 5 zákona o SSP. Jelikož čtyři zdroje úplného znění zákona o SSP podávaly ve dvou případech odlišné znění ustanovení než zbylé dva zdroje, bylo třeba využít jediného oficiálního zdroje, a to Sbírky zákonů.

Vyhledávání ve Sbírce zákonů je pro běžného smrtelníka něco nepředstavitelného. V jedné části je vyhlášen právní předpis určitého znění, například náš zákon o SSP. V další, jiné části, je vyhlášen zákon, který mění některá ustanovení zákona o SSP. A takových zákonů měnících původní text je v průběhu času ve Sbírce zákonů vyhlášeno několik. Aby si běžný člověk udělal představu a jasno v tom, jaký je současný text platného a účinného zákona, musí si vzít částku Sbírky zákonů, kde byl právní předpis vyhlášen a k tomu si přibrat další částky Sbírky zákonů, které obsahují všechny zákony měnící původní text právního předpisu. Potom se může věnovat postupným úpravám původního textu. Pokud jde člověku o to, aby zjistil jakou podobu má jedno jednotlivé ustanovení, mnoho času to nezabere. Ale v případě, že by někdo chtěl zjistit, jakou podobu má nyní celý zákon, tak by si měl vzít v práci dovolenou.

Výše uvedeným postupem jsme zjistili, že v § 51 odst. 5 zákona o SSP je uvedeno: *„Příspěvek na bydlení se přiznává na období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tuto dávku jen po tuto kratší dobu. Příspěvek na bydlení náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí. Je-li příspěvek na bydlení vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí se prokáže výše rozhodných příjmů za kalendářní čtvrtletí, k jehož poslednímu dni byla dávka vyplacena. Neprokáže-li se rozhodný příjem podle věty třetí, zastaví se výplata příspěvku na bydlení od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů pro výplatu příspěvku na bydlení na následující kalendářní čtvrtletí. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měla uvedená dávka vyplácet, nárok na příspěvek na bydlení zaniká. Ustanovení věty třetí až páté neplatí, jde-li o příspěvek na bydlení vyplácený k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí končícího dnem 30. června. Ustanovení věty třetí až šesté se vztahuje také na prokazování nákladů na bydlení. Prokáže-li se nárok na výplatu příspěvku na bydlení za dobu, za kterou výplata této dávky podle tohoto odstavce nenáležela, nebo prokáže-li se nárok na příspěvek na bydlení za dobu zániku nároku na tuto dávku podle tohoto odstavce, postupuje se obdobně podle odstavce 4.“*

Odpovědí na dotaz tazatelky je, že opravdu není nutné dokládat příjmy a uhrazené náklady za měsíce leden, únor a březen do konce měsíce dubna, aby byla zachována souvislá výplata příspěvku na bydlení. Příspěvek na bydlení bude v měsících duben, květen a červen vyplácen ve stejné měsíční výši jako v prvních třech měsících roku 2021. Příjemci dávky příspěvek na bydlení jsou proto dočasně zbaveni své povinnosti ohlásit změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a její výši. Rovněž i společně posuzované osoby jsou zbaveny dočasně této oznamovací povinnosti.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, stejně jako Úřad práce o této změně příjemce dávek informoval. Ovšem jak mají zaměstnanci krajských poboček Úřadu práce vědět, že skutečně postupují podle správného a úplného znění platného a účinného zákona? Zaměstnanci tohoto úřadu mají při ruce většinou tištěná úplná znění z edice ÚZ, ale je jim dostupný i právní informační systém ASPI a Beck-online. Je možnost, že i zaměstnanci Úřadu práce si někdy všimnou toho, že ve dvou ze třech znění má § 51 odst. 5 zákona o SSP jiné znění než v tom třetím.

Účelem tohoto příspěvku nebylo hodnotit, který právní informační systém je lepší nebo horší. Mělo být poukázáno na to, že je potřeba, aby stát zajistil dostupnost právně závazných úplných znění

zákonů. Občané musí mít možnost jednoduše zjistit, co aktuálně platí.

Lidé pobírající sociální dávky, jako například příspěvek na bydlení, mají nízké příjmy a je mnoho těch, kteří měli v prvním čtvrtletí roku 2021 nižší příjmy než ve čtvrtém čtvrtletí roku 2020. Za normálních okolností by těmto mnoha lidem byl příspěvek na bydlení zvýšen. Nyní jim navýšen nebude.

V dnešní době jsou široce využívány moderní technologie a různé mobilní aplikace. Lze využívat mobilní aplikaci ASPI i CODEXIS. Ovšem jak jsme si ukázali, někdy je těžké zjistit jaký je aktuální úplný text právního předpisu. Pokud má být právní vědomí společnosti na dobré úrovni, je nezbytný přístup veřejnosti k správným a úplným zněním právních předpisů, kdy bude zaručena i jejich právní závaznost. V současnosti je světlem na konci tunelu projekt eSbírka.

Zákon č. [222/2016](#) Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhlášených ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv (zákon o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv) je již přijat a měl by nabýt účinnost ke dni 1. ledna 2022. Snad už po 1. lednu 2022 nebude nikdy nutné vzít do ruky jednotlivé částky Sbírky zákonů a mravenčí prací se pomalu a složitě dobrat správnému textu zákona, ale bude možné si jednoduše vyhledat zákon v jeho aktuální a právně závazné podobě.

Bc. Lukáš Polách

e-mail: Polach.L@email.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)